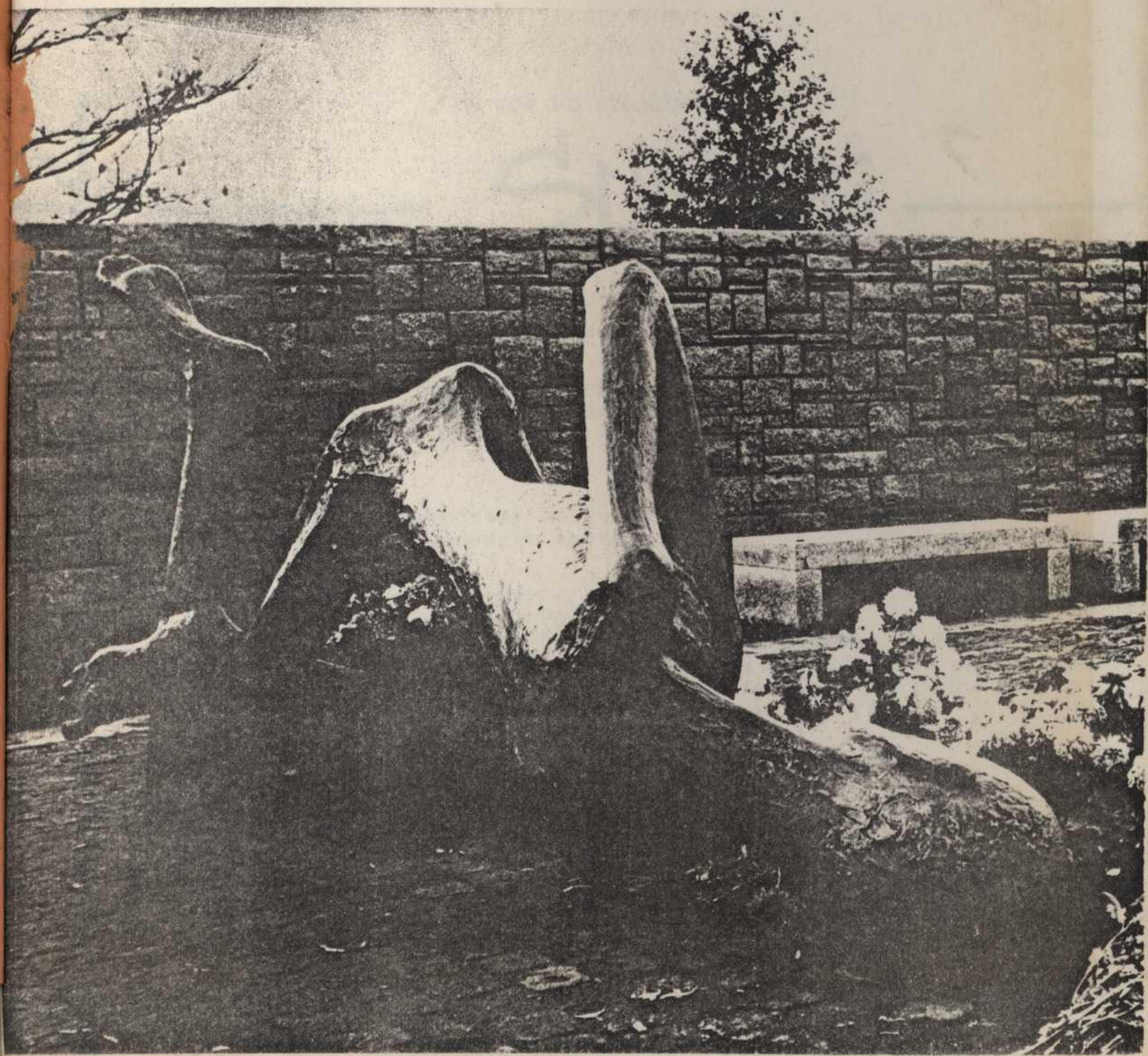

野 歌

ATENCIÓ

Amb el nom de "Pax" comencem aquest tercer número del nostre Butlletí. Hem intentat que, amb el poc temps que portem en aquesta tasca, poguem oferir un millor contingut, millor presentació..., de cara a perfeccionar més el nostre treball, el de tots nosaltres que llegim i fem la revista.

Volem anunciar-vos, però, una nova important:

Tenim en preparació uns treballs monogràfics o dossiers d'un sol tema, preparats per alguns de nosaltres, que sortiran de manera informal, cada quant estiguin fets. No hi haurà doncs cap periodicitat en la seva aparició.

Els tres temes primers d'aquests Suplements són:

- . Balanç de la Ruta de Sant Josep
- . La Pena de Mort
- . Xile: història d'una experiència fallida

Es possible que la quota de 100 pessetes trimestrals que ara pagues per rebre la informació mensual, el butlletí "Pax" i l'anunci de trobades, etc, no sigui suficient per a cobrir les despeses d'aquests Suplements. Llavors els enviariem, cobrant el preu just que ens costés el fer-los.

I no res més.

EL COS DE REDACCIÓ

SUMARI

EDITORIALS

- Pags. 2 = La Pena de Mort =
5 = La nit dels ganivets llargs =

COL.LABORACIONS

- 6 = Enquesta sobre la Prostitució: presentació d'un treball =
8 = Poesia jove: Vent ferit =

ARXIU

- 9 = Binomi home-bèstia: la Tortura =
13 = Homilia de Monsenyor Añoveros =

INFOR-PAX

- 17 = Internacional: . Portugal
. Congrés Nacional Francès de Pax Christi: impressions de la nostra participació.
19 = Nacional: . Breu informació-balanç de la Ruta
. Visita d'en Lanza del Vasto
. Memorial Joan XXIII
. Com es prepara la Pasqua?

RETALLANT...

- 23 = Els bisbes, portaveus del règim (Portugal) =
25 = L'arbre de la injustícia (carta de Taizé) =
26 = Dos premis i en pau! =

EDITORIAL = 1 =

Quan vivim moments com el present, on de nou reapareix l'aspecte de la Pena de Mort, creiem indispensable anotar els següents punts de reflexió:

● La Pena de Mort soluciona quelcom ?

Estrictament analitzant els aspectes freds, jurídics o d'eficàcia, ens trobarem que:

- pels seus defensors: . ha existit sempre, llavors és útil i necessària.
 - . es cometen delictes tan greus que la consciència popular demana aquest "ordre públic".
 - . és una prevenció especial i de tipus general: el fet de l'execució d'un "delinqüent" ha de servir d'escarment.
 - . és difícil de trobar un càstig o una pena per una malifeta greu, que reemplaci a la Pena de Mort.
- pels seus detractors: . la Pena de Mort ha existit sempre (molts països ja l'han suprimida) i la tortura també. Llavors, s'accepta també la tortura...?
 - . els delictes monstruosos acostumen a ser fets per una persona en una situació psíquica anormal. Llavors, fins a quin punt n'és culpable ?
 - . el fet de l'escarment és absurd, puix si bé és cert que un cert nombre de persones tremolen davant del fet, també és cert, i la realitat d'aquests últims temps ens ho demostra clarament, que la Pena de Mort provoca, encara més, el sentit de violència de determinades persones i grups. Llavors...?
 - . en quant a la dificultat de trobar altres penes - substitutòries de la Pena de Mort, aquest argument els resulta igualment fals: la pena de presó és - molt més incommensurable que no pas la Pena de Mort. Més de 15 anys de presó comporten generalment la anihilació, l'anulació de la personalitat humana.
 - . un altre argument en contra de la Pena de Mort és el fet que l'error judicial no pugui ser reparat, en cas de pena de mort, un cop executada la sentència.

- soluciona, doncs, quelcom ?

● I la vida humana ?

Ens preguntem: és que hi ha algú tant omnipotent que pugui decidir si una persona ha de viure o ha de morir, segons uns

coais preestablerts moltes vegades per ell mateix o pel seu sistema ?

I si algú hi vol donar el sentit cristià, que repassi l'Evangeli, allà hi trobarà un munt de vegades on Crist proclama el dret que té tot home a la vida i el fet que no hi ha ningú que pugui decidir sobre la vida o la mort d'una altra persona o inclús d'ell mateix.

La civilització, en nom de la qual es fan i es desfan tantes coses, no hauria de permetre tal situació de dret: l'home no pot administrar-se la justícia en nom de tal o qual poder, en nom de tal o qual llei, l'home no pot sacrificar-ne un altre pel fet de "l'escarment" o de "la culpa", o de... No ! L'home no pot ser "botxí legal" d'un altre home !

En el cas concret que ha motivat la nostra posició editorial, o sia les execucions de Salvador Puig Antich, militant del M.I.L. ("Movimiento Ibérico de Liberación"), i de Chez, polac, no podem més que expressar la nostra protesta com a cristians i com a persones que som.

.....
.....
Astorats, veiem dues posicions contradictòries l'una amb l'altra, de persones que creiem d'un mateix pensar en relació al problema de la pena de mort. Bocabadats, llegiem la carta del Cardenal Alfrink, denegant una protesta de la seva part. Bocabadats veiem la còmoda posició de moltes persones que s'autocalifiquen "cristianes".

'NO VULL PAS LA MORT DEL PEGADOR SINO QUE CANVÍ DE CONDUCTA I SE SALVÍ'

● EL GOBIERNO DIO EL «ENTERADO» A
LA PENNA DE MUERTE DE PUIG ANTICH

Puig Antich recibió notificación de
la pena de muerte a las 9,40 de anoche
LA EJECUCION DEBE CUMPLIRSE
12 HORAS MAS TARDE

POR LA EJECUCION DE PUIG ANTICH
INCIDENTES EN ROMA,
MILAN Y GENOVA

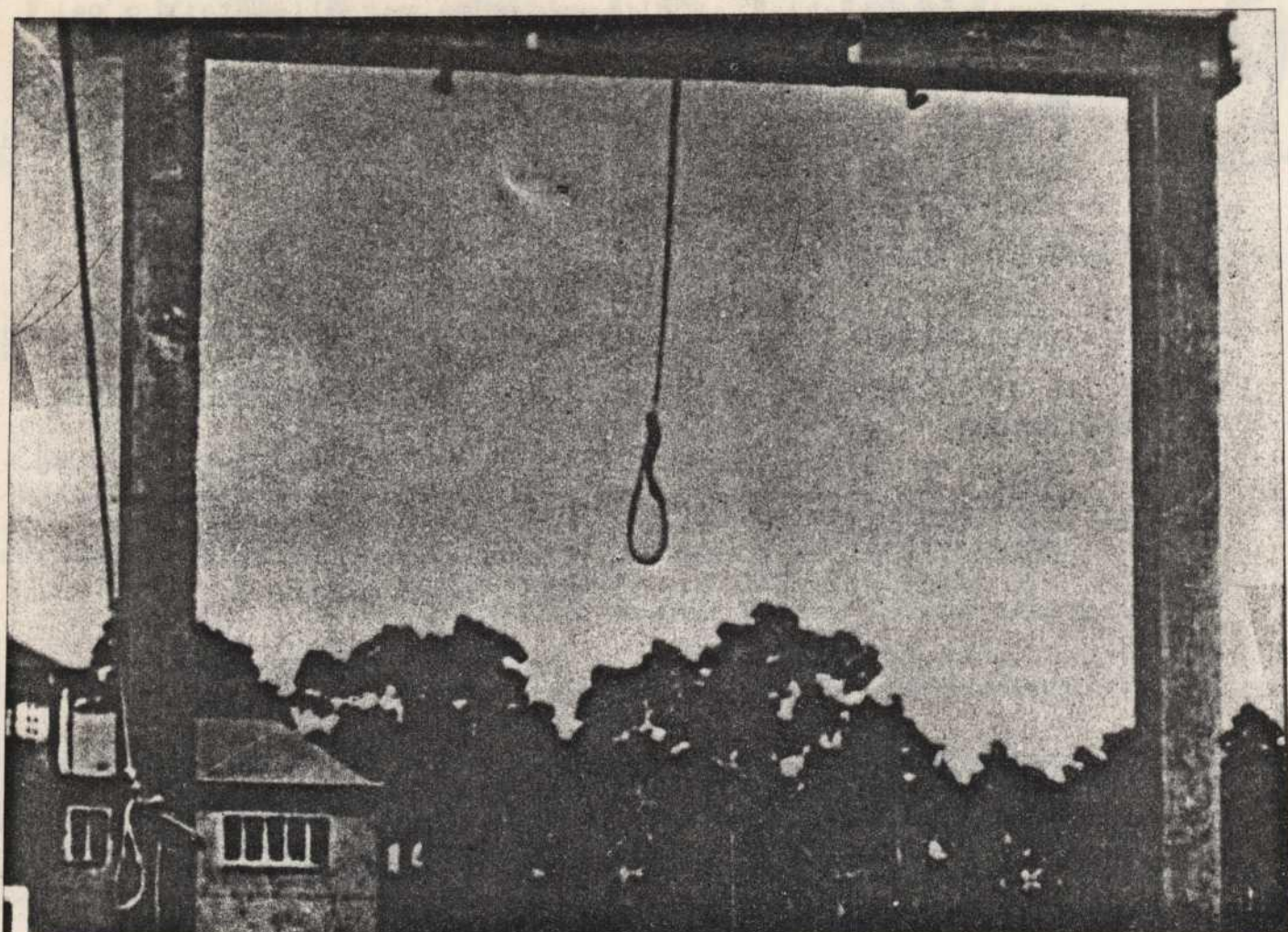
FUE EJECUTADO A LAS 9.45 H. DE
ESTA MAÑANA 2 MARZO 1974

'TINGUEU PIETAT SENYOR
D'AQUELLS QUE NO TENEN
PIETAT'

En relación con la
ejecución de Puig
Antich
MANIFESTACION
EN TERRASSA

INCIDENTES UNIVERSITARIOS
EN MADRID Y ZARAGOZA
ESTAN RELACIONADOS CON LA EJECUCION
DE SALVADOR PUIG ANTICH

ENTIERRO DEL CADÁVER DE PUIG ANTICH
SE PRODUCIERON INCIDENTES EN
DIVERSAS PARTES DE LA CIUDAD

El 28.2.1974, C. ter Maat., en nom del cardenal Alfrink, president de Pax Christi, ens dirigia una carta que diu així:

"Després d'àmplies reflexions i moltes deliberacions el Cardenal Alfrink ha decidit no enviar un telegrama en relació amb en Salvador Puig Antich. Es difícil el descriure totes les consideracions en aquesta lletra, però ell ha dubtat llarg temps per ser la vida d'un home lo que està en joc. Nogensmenys al expressar-se públicament en una situació com aquesta, hom s'arrisca a ésser interpretat a la publicitat com a defensor de la injustícia o al menys de jutjar un cas sense conèixer les dades i les circumstàncies que són essencials per poder prendre posició. En el cas del Sr. Puig Antich sembla a més a més que les condicions són molt complexes, i degut a això aquest cas exactament s'avé poc per protestar contra la pena capital com a tal.

D'altra part es podria protestar contra la pena capital però es coneixen també d'altres països amb igual legislació; aleshores caldria protestar també bo i constatant casos iguals en tot cas un cop vençut el plaç.

Esperem que comprendreu aquest punt de vista del Cardenal.

D'altra banda la causa Puig Antich pot ésser la ocasió de plantejar el principi de la pena capital també a Pax Christi. Si encara podeu fer proposicions ulteriors respecte a això m'agradarà rebre-les."

No ho hem comprès; i, seguint la seva sugerència, comencem un treball sobre la pena de mort; esperem les aportacions de tothom que hi estigui interessat.

LA NIT DELS GANIVETS LLARGS

Potser així hauria passat a la Història un esdeveniment que, sortosament, ha estat evitat.

Un títol d'un diari ens ho aclarirà:

1617 ITALIANS "CONDEMNATS A MORT" PELS NEOFEIXISTES

La policia italiana, en aquesta ocasió va fer un veritable - servei al poble, descobrint un complot de l'extrema dreta que pretenia un cop d'estat, una vegada eliminats tots els dirigents de l'esquerra, del centre i inclús de la dreta (en total 1.617 segons la "llista negra"). Aquests haguessin estat degollats en una sola nit, en un pla perfectament organitzat, sembrant el pànic entre la població, que s'aixecaria l'endemà amb sang escampada per tota Itàlia. Un cop sembrat el caos, membres de l'exèrcit haurien sortit al carrer amb llurs armes i seguidors per tal de "defensar l'ordre i la justícia de la pàtria", acabant, segons els seus plans, amb una democràcia sòlidament arrelada al país. El cop final hauria estat el llançament amb paracaigudes, sobre Roma, del príncep Junio Valerio Borghese, actualment -sembla-, resident a l'estat espanyol, líder de la Ultra dreta italiana.

Fins aquí la notícia.

Els Neofeixistes o Neonazis comencen, altre cop, a sentir-se potents. No han passat encara 30 anys de la descoberta pública dels crims nazis, de l'època de la barbàrie del segle XX, i ja sembla que ningú se n'en recorda, del que allò significava.

Mirem l'actualitat política del món i veurem com cada dia hi ha més països amb règim feixista i nous grups de joves Neonazis, que prediquen i defensen les doctrines de la Creu Gammada. No hem pas d'anar massa lluny per adonar-nos d'aquesta realitat: repasseu els últims atentats als centres culturals, protagonitzats pel P.E.N.S. (Partido Español Nacional Socialista). Potser prendran - model dels seus amics italians. Si és així, comencem a tancar portes, no fos cas que entressim a la seva "llista de la mort".

A. Presentació d'un treball:

Continuant i volent completar un xic més el treball sobre la Prostitució, varem veure necessari el fet de fer una enquesta a diferents tipus de gent sobre unes mateixes qüestions. La varem iniciar el mateix grup compost per gent de Florència (Itàlia), Tours (França) i Barcelona. Posteriorment l'hem anat seguint els d'ací. Sembla, a priori, cosa de bufar i fer ampolles, però després t'adones que no és pas així, sinó ben al contrari: tasca llarga i complicada. Per això, hem cregut convenient compartir un xic la feina i proposar-vos-en una part.

Treballem sobre les següents qüestions:

1. Aproves o desaproves la prostitució? Per què?
2. Causes on buscaries el fet que una persona es prostitueixi. En definitiva: per què ho fa?
3. Creus necessària la prostitució? Per què?
4. Si estés a la teva mà el do de resoldre el problema, si és que ho és de problema, com t'ho faries?
5. Pots aprovar o desaprovar la prostitució; creus, però, en una escala de valors, en uns atenuants o agreujants dins de la prostitució? O bé, aproves o desaproves la prostitució en bloc, sense matitzacions?

Amb aquestes qüestions de base, a Barcelona, ens hem proposat treballar en quatre llocs diferents i que creiem, caracteritzen quatre estaments socials d'una gran capital:

1ª zona. - Ambient on més es dona la prostitució, la delinqüència, l'alcoholisme..., factors tots prou determinants d'una classe específica.

(Barri Xinès -districte V-)

2ª zona. - Ambient d'alta aristocràcia urbana, de diners, de consum de luxe.

(Barris de la Bonanova i Sarrià)

3ª zona. - Ambient de barri obrer, de treballador del "pluriempleo", d'immigració.

(Barris de la Trinitat Nova i de Santa Coloma)

4ª zona. - Ambient de mitjana burgesia, de comerciants, de funcionaris amb càrrec...

(Barri de l'Eixample)

B. Us demanem una col.laboració

El treball que us demanem consisteix bàsicament en fer aquesta enquesta tenint en compte, però, un altre punt de vista: el número d'habitants. Creiem que influeix molt en el pensar general d'una col·lectivitat humana, el que aquesta sigui gran o petita, amb molts habitants, que la converteix en massa o bé amb pocs habitants, que personalitza molt més la persona dins d'aquesta col·lectivitat; però al mateix temps i per diferents raons (en el nostre país) la gent està més poc conscientitzada d'aquests problemes que es deixen sentir més a la "gran urbs". En ambdues formes hi distingim netament uns matissos que les diferencien. Per tot això, us proposem un camp d'acció dins d'aquesta "petita col·lectivitat":

1ª zona.- Població de 0 a 1.000 habitants.

2ª zona.- Població de 1.000 a 5.000 habitants.

3ª zona.- Població de 5.000 a 15.000 habitants.

4ª zona.- Població de 15.000 a 50.000 habitants.

Dividim aquestes quatre zones en 25 persones qüestionades a cada una, que ens donen un total pràctic de 100 persones enqüestades per col·lectivitat.

A la "gran col·lectivitat" passa el mateix, però considerant que les diferències per habitants no eren visibles, ens ho hem mirat des del punt de vista abans ja presentat, o sigui segons l'ambient social - dins d'aquesta "gran col·lectivitat".

Esperem que aquesta col·laboració que us demanem no caigui en terreny erm i hi hagi algun grup que vulgui acceptar-la.

NOTA En el proper número comencaran a sortir els resultats, zona per zona, d'aquesta enquesta, en una "gran col·lectivitat" (Barcelona).

VENT FERIT

D'un clot de ferides
marxen els vençuts,
queden els senyors,
prínceps de les guerres.

Marxen els esclats,
amors de sempre i
festes de la guerra
moren de moment
al trencar-se la roda
que han cercat,
homes de la pau.

I torna a créixer
l'herba, en la florida
alba de maig.

No és un somni, però
ploren els poetes
al temps de la cançó,
i neix el trobador
cantant el temps passat,
de poble en poble.

I així de suau,
torna el vent de tarda
que venç a tots,
guerrers i pols ferit.

Vents de trompetes
van ferir el meu cos.
Vents de la tarda
són el meu auxili.

Ara som només el pas,
cap al clot trist,
petjada d'un camí
que es perderà en el temps.

Poesia

Joan de la Rubia

LLEIDA, 27 d'agost de 1973

En aquest arxiu crec que pot ser interessant el fet de disposar d'un material verídic sobre l'aspecte "bèstia" de la persona humana. Sí, - aquella lliçó que de petits escoltàvem sobre "el home es un animal racional...", que ens semblava una veritat com un temple, té, també - avui, les seves excepcions, que desgraciadament es van multiplicant. El cas de Sudamèrica no és pas únic, ni tan sols el més important.

El present treball l'hem tret de la revista "Cuadernos para el diálogo" del mes de novembre i es basa essencialment sobre declaracions dels que han passat sota les urpes d'aquestes "persones" humanes.

Creiem, però, important no limitar-nos a acusar cap botxí: s'ha comprovat repetidament que en unes determinades i massa freqüents circumstàncies qualsevol persona pot esdevenir botxí...nosaltres mateixos. Cal doncs modificar les relacions socials per tal que aquest fet corruptor esdevingui impossible. Són molts els qui justifiquen això dient - que és inevitable l'existència de la tortura. Que existeix, és evident i els testimonis que transcrivim ens ho demostren.

TORTURA: METODES I TESTIMONIS

A COPS

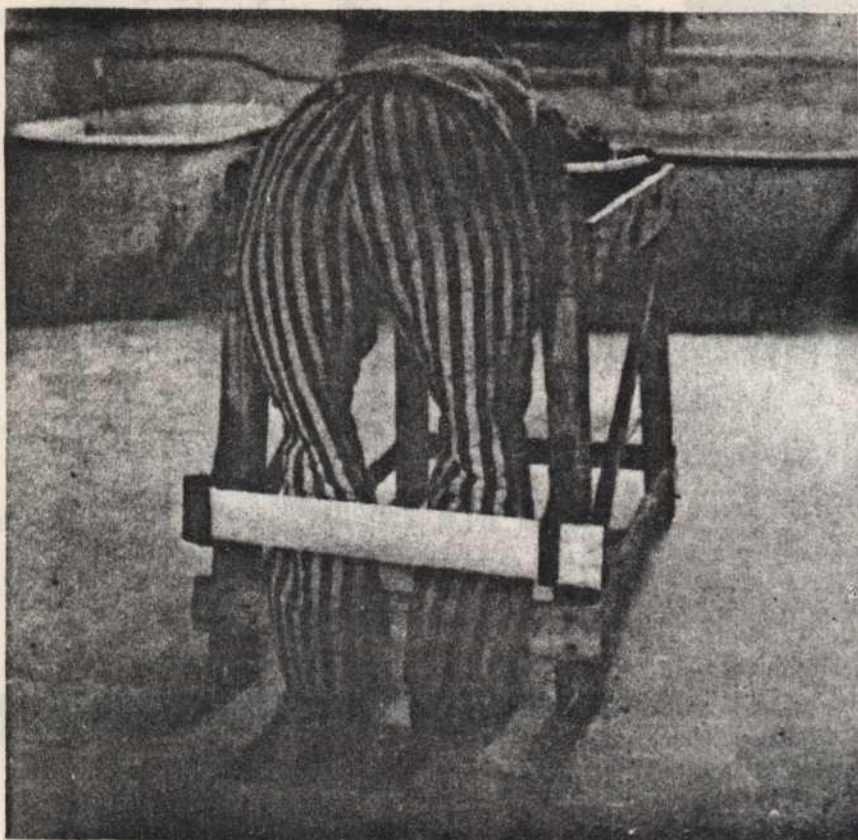
1. telèfon (picar, de cop, les oïdes amb ambdues mans)
"...innovaven, en algunes sessions, picant-me les oïdes amb ambdues mans en forma de conca, de cop, cosa que em provocava el reventament dels tímpanes. Vaig estar vint dies amb intensos dolors i extraient-me coàguls de sang seca de les orelles."

Cecilio Manuel Salguero

2. cosses (especialment en els òrgans vitals i sexuals)
Chael Charles Schreirer, estudiant de Medicina a San Pablo, en garjolat el 21 de novembre de 1969. Portat tres dies després a l'Hospital Central de l'Exèrcit, a Benfica. Mort. L'autòpsia de l'Institut Mèdic Legal deia: "causa de la mort: contusió abdominal amb trencament del mesocolon transvers i del mesenterí amb hemorràgia interna". És a dir: mort a cosses!
3. patacades (a l'espatlla, al cap, a les costelles, al ventre, al fetge...,)
"... a una altra estança, on hi havien quatre o cinc individus, que, repartint-s'ho, començaren a clavar-me patacades a l'estómac, al fetge, als ronyons..., Aquest puniment va durar aproximadament, de 30 a 45 minuts."

Humberto Adrian Toschi

4. bastonades, flagellament, cops de culates (amb cables, barres de ferro, fustes, cadenes, porres. A tot el cos, especialment en ferides obertes)
Mario Albez de Souza, agafat el 15 de gener a Rio de Janeiro. A la matinada del 16, uns altres presoners, el veieren amb el cos transformat en una sola llaga roja. Els mateixos soldats de la guàrdia en la caserna, varen explicar més tard, haver estat testimonis d'escenes de la tortura a que fou sotmès Albez: després de cada pallissa, les porres quedaven recobertes de troços de carn.
5. cops de karate
"A partir d'aleshores, cada dia ens treien matí i vespre, a les oficines on érem turmentats, de manera sistemàtica físicament i moral per policies federals, provincials i caps mili-

tars, que consistien en cops amb el cantó de la mà a la nuca, a les espatlles, al plexe i als pulmons".

Tirso Yáñez

6. cops de cap a les parets i a les taules

Virgilio Gomez Da Silva, obrer i dirigent polític. Pres el 29 de setembre a San Pablo. Hom li aplicà els turments més bàrbars: se'l va penjar al "pau d'ararà", va sofrir xocs elèctrics, l'apallissaren de valent amb barres de ferro i de fusta. Posteriorment se'l colpí amb el cap contra la paret i dues hores més tard ja era mort.

Les sessions de cops poden durar indiscriminadament. S'acostuma a dossificar progressivament per a augmentar la intensitat de la tortura.

7. picana

Instrument elèctric. 110-220 volts. Es sol aplicar a les zones erògenes: llavis, orelles, anus, testicles i en el penis, en els homes; els pits i la vagina en la dona. Per a augmentar la transmissió de la descàrrega elèctrica a tot el cos, els torturadors acostumen a mullar o bé a embolicar amb toballoles humides el cos de la víctima. La tortura amb picana deixa com a únic rastre, uns puntets que desapareixen al cap d'un cert temps. Els serveis repressius compten amb metges propis, utilitzats per a medir el grau de resistència física dels detinguts, passats per la picana. La durada dels turments per picana elèctrica és variable, durant generalment unes quantes hores...

"M'apliquen corrent elèctrica, directament de l'endoll, col·locant la punta del cable pelat, en les ferides i altres punts del cos."

"La mateixa policia de Còrdoba, em diu que ja ha arribat la Federal i que porten la "màquina" (picana). Me l'ensenyen. És una caixa de fusta, amb un pany, amb dues puntes de coure i un cable... comencen a aplicar-me la picana i sento que un diu: - "fot-li més punts encara!", passada la qual cosa em sembla que

el dolor és molt més intens. Noto com si em desquartitzessin la carn, com si moltes tenalles imaginàries em mosseguessin; testicles, anus, les metes del pit, les orelles..., són els llocs elegits pels torturadors. De tant en tant paren d'aplicar-me la infernal màquina i em fan massatges a l'estómac."

Miguel Alberto Camps

"(...) Em lligaren els braços i els peus en creu i varen començar a torturar-me amb picana elèctrica. Dues hores més tard van interrompre la tortura, per a retornar-hi poc temps després als genitals, la cama dreta, al ventre i a la boca. Produeix un gran sofriment i cada "shock" elèctric provoca la contracció de tots els múscles, la qual cosa em feia aixecar de la llitera i m'apretava la picana contra el meu cos. Quan van aplicar-me-la a la boca, vaig tenir la sensació de veure-ho tot blanc i la mandíbula inferior va mossegar moltes vegades la picana. La electricitat provoca molta set".

Andres Alsina

"(...) Un dels meus torturadors gemegava i esbufegava sobre el meu pit mentre m'aplicaven la picana. Quan aquesta tardava a actuar, em babejava. Em varen amenaçar amb usar un aparell, amb el qual arribarien a picanar-me a la matriu, tot i que deien que no era necessari, puix tenia, degut a l'hemorràgia, mitja matriu a fora. Vaig perdre completament la sensibilitat en els braços i les cames."

Elena Codan

B ABERRACIONS; VEXACIONS I VIOLACIONS

"(...) Cada vegada que em desmaiava, em reanimaven amb la picana. Constantment m'amenaçaven amb violar-me; finalment vaig ser violada per un d'ells, metre d'altres em picanaven el cap i altres em manossejaven tot el cos. Vaig sentir com un vòmit m'ofegava al coll, i un fort dolor en tot el cap, com si alguna cosa hagués estallat dins el meu cervell."

Elena Codan

"(...) A més de la doble picana, li varen introquir una pistola a la boca i a la vagina; més tard, un instrument o aparell de metall que permetia que m'apliquessin a dins mateix de la vagina, dues o tres passades amb la picana."

(de la declaració de Gabriela Yofre al seus advocats)

"(...) La varen violar tres homes i en el seu moment li varen introduir un mànec d'un plumero a l'anus. Fou també sotmesa a tortures ideològiques. Torturaven al seu marit en una cambra veïna i li anunciaren més d'un cop la seva mort."

Mirta Miguens de Molina

C ALTRES TORTURES

1. "pau d'ararà" (barra de ferro, on el presoner és penjat de cap i sotmès a tota classe de tortures, xocs elèctrics, cremades, asfixiaments, etc...)

"(...) Més tard m'obliguen a abraçar-me als genolls amb les mans lligades i em passen un barrot per sota els genolls i pei sobre la cara anterior dels braços, i aixequen el barrot, mantinguent-lo elevat, de forma que quedi balancejant en el

aire. M'agafen pels cabells i em fan moure, donant-me cops als ronyons durant mitja hora i inclús una hora."

Antonio Milagro Villanueva

2. Tortures amb àcids

"(...) M'obliguen a posar-me aclofat i amb quelcom que sembla un "spray" em mullen els genitals i l'anús. M'apugen ben bé els pantalons ("a fi que el gas no se'n vagi", diuen) i m'aguanten per a que estigui ben quiet. Degut al terrible dolor acabo per deixar-me de les seves urpes i m'arrossego pel terra. (...) Per a que no cridi em posen àcid a la boca i també a la barba. Em crema la llengua i noto que m'ofego, que no puc respirar."

Antonio Milagro Villanueva

3. Gana i set

"(...) A mitja tarda estava completament desesperada per la set. Volia cridar demanant aigua. Em passaven el vas per la cara. No hi havia aigua. Obrien una aixeta, de la qual sortia un doll d'aigua: em semblava que em tornaria boja. Fàcilment em deshidrato, és un problema que tinc des de petita: la set."

Norma Nubia A. Morello

"(...) En aquestes condicions hi vaig estar set dies, sense res per menjar ni beure, inconscient. Al cinquè dia no vaig poder suportar més la set i em vaig beure la meua orina. La vaig tirar a dins d'una sabata i me la vaig beure."

Mendes Brito

4. Fred i asfixia

"(...) Moltes vegades li varen cobrir diferents zones del cos amb troços de gel i li enfocaven l'aire d'un ventilador sobre ella. El fred resultava insuportable." (De la declaració feta als seus advocats defensors per Gabriela Yofre)

"(...) Em provocaven ofegaments col·locant-me dues gometes al nas, per les que feien córrer aigua, i també per immersió en un dipòsit d'aigua bruta, penjat del "pau d'ararà."

Mendes Brito

5. Torniquet

"(...) Al rebre el seu cos, els familiars es varen adonar de diverses marques de turment, a més d'una depressió de dos centímetres en la regió frontal, indicatiu de que se li havia aplicat el bestial torniquet."

Aurora Maria do Nascimento Furtado

6. Cremades.(amb cigarretes, electricitat, sopleta elèctrica...)

"(...) Semiparàlisi de la cama esquerra, multitud de cremades, produïdes per electricitat i cigarretes, lesions en els genitals, la falta de pel (me'l varen cremar) i de part dels cabells que em varen arrencar."

Alfredo Kohon

7. Simulacres d'afusellament

"(...) I el varen traslladar a una altra cambra a on, en una cel·la li feren un simulacre d'afusellament. Aquest simulacre va consistir en col·locar-li el canó d'una pistola a la boca i amb una altra arma disparar un tret a l'aire." (de la declaració agafada pel jutge a Hugo Ricardo Drangosch).

Plantons, "el gorro", "la pelota", amenaces, etc...

Transcrivim a continuació el text de l'HOMILIA llegida a les esglésies de la Diòcesi de Bilbao, el 24 de febrer del 74 i que ha estat el motiu de "l'afer Añoveros", ja resolt -sembla ser-.

III.- EL CRISTIANISMO MENSAJE DE SALVACION PARA LOS PUEBLOS

Un grave problema pastoral:

Uno de los problemas que dañan más seriamente la convivencia ciudadana en el País Vasco y que afecta igualmente a la buena marcha de nuestra Iglesia diocesana, es el, así llamado, problema vasco. ¿En qué consiste dicho problema?

Reduciéndolo a lo esencial, puede expresarse de esta manera: mientras unos grupos de ciudadanos, aunque con matices distintos, afirman la existencia de una opresión del pueblo vasco y exigen el reconocimiento práctico de sus derechos, otros grupos rechazan indignados esta acusación y proclaman que todo intento de modificar la situación establecida constituye un grave atentado contra el orden social.

Este problema, dentro de ciertos límites, entra dentro del campo de la misión evangelizadora de la iglesia diocesana. Así lo ha recordado recientemente el Papa Pablo VI:

"La Iglesia católica toma muy en serio los derechos de las personas y de los pueblos, e igualmente las condiciones de libertad, de dignidad, de igualdad étnica, de justicia, de responsabilidad, que requieren para su pleno desarrollo" (ECCLESIA, 22 de Julio de 1972, p. 15)

Por esta razón, queremos hoy ofrecer a todos los ciudadanos, particularmente a los creyentes que desean sinceramente inspirar su conducta en el Evangelio, unos criterios cristianos que sirvan para una doble finalidad:

- Para lograr una mayor fidelidad del pueblo de Dios en Vizcaya al plan Salvador de Cristo sobre nuestra sociedad.
- Para contribuir a la creación de una convivencia ciudadana basada sobre la justicia, el amor, la verdad y la libertad.

El cristianismo mensaje de salvación para los pueblos.

La Iglesia de Cristo es un signo visible y eficaz de salvación para todos los hombres, pero la persona humana nace en un pueblo, recibe de él la lengua, la cultura, las tradiciones, en una palabra, su rostro espiritual. Las personas hacen a los pueblos; - pero, a la vez, los pueblos modelan, en gran parte, a las personas. Cada pueblo es una muestra del poder inagotable de creación del espíritu humano.

Por eso la salvación, en cuanto liberación integral de la persona humana, es inseparable de la liberación del pueblo al que la persona pertenece. Porque los pueblos son una parte constitutiva de las personas que los forman. Una persona separada de su pueblo es como un árbol al que se han cortado sus raíces originarias.

La dimensión social y política de la salvación cristiana afecta no sólo a las personas, sino también a los grupos étnicos y a los diversos pueblos, en cuanto que son la expresión colectiva de una comunidad de personas humanas.

Así se explica que la Iglesia de Cristo, llamada a proclamar y

a hacer presente la salvación en medio del mundo, anuncie y exija la liberación de los pueblos oprimidos.

"Reafirmamos -dicen los obispos en el Sínodo de 1971- el derecho de los pueblos a conservar su propia identidad", (Sínodo de los Obispos, 1971, p. 60, Editorial Sígueme).

Y el Papa Juan XXIII, en su Encíclica, "La paz en la tierra", concretaba el contenido de este derecho:

"Hay que afirmar claramente que todo cuanto se haga para reprimir la vitalidad de las minorías étnicas, viola gravemente los deberes de la justicia.

Responde por el contrario y plenamente a lo que la justicia de manda, que los gobernantes se consagren a promover con eficacia los valores humanos de dichas minorías, especialmente en lo tocante a su lengua, cultura, tradiciones," (nºs. 95 - 96).

En ocasiones, los pueblos, o mejor dicho, las clases dirigentes de los pueblos que deciden sus destinos, pueden ceder a la tentación de sacrificar las características y valores peculiares del propio país a las ventajas que reporta el simple crecimiento económico.

Tal decisión, inspirada en el cálculo y el provecho de unas clases dominantes, merece una clara desaprobación.

"Rico o pobre, cada país posee una civilización recibida de sus mayores: instituciones exigidas por la vida terrena y manifestaciones superiores (artísticas, intelectuales y religiosas) de la vida del espíritu. Mientras que éstas contengan verdaderos valores humanos, sería un grave error sacrificarlos (a intereses materiales).

Un pueblo que lo permitiera perdería con ello lo mejor de sí mismo y sacrificaría para vivir sus razones de vivir.

La enseñanza de Cristo vale también para los pueblos: ¿de qué le sirve al hombre ganar todo el mundo si pierde su alma? (Mt. 16.26)" (Pablo VI: Encíclica "El progreso de los pueblos", nº 40)

El derecho de los pueblos a conservar su identidad incluye también la facultad de estar dotados de una organización socio-política que proteja i promueva su justa libertad y su personalidad colectiva.

La unidad política no se identifica con la uniformidad.

El Estado ha de estar al servicio de las personas y de los pueblos y ha de respetar sinceramente el pluralismo social y cultural existente en un país.

No es función de la Iglesia, sino de los ciudadanos, fijar la fórmula técnica que permita coordinar los derechos y deberes de los diversos pueblos en el marco del Estado o de las organizaciones políticas internacionales.

Desde el punto de vista moral, la Iglesia únicamente afirma el principio de que, para que esa fórmula sea justa y asegure una convivencia pacífica, ha de ser el resultado de un diálogo cívico sincero y no el fruto de una imposición de los grupos más fuertes sobre los más débiles.

La liberación de los pueblos y su desarrollo solidario dentro de la familia humana es también una exigencia de la universalidad o catolicidad del cristianismo. El cristianismo no se identifica con una cultura o civilización determinada, sino que ha de arraigar en todas ellas, revelando el sentido último de todo valor humano verdadero.

"La Iglesia, para poder ofrecer a todos el misterio de la salvación y la vida traida por Dios, debe insertarse en todos los pueblos -con lazos estables de vida cultural- con el mismo afecto con que Cristo se unió por su Encarnación a las determinadas condiciones sociales y culturales de los hombres con quienes convivió". (Decreto conciliar Ad Gentes, nº 10)

Por esta razón la Iglesia cometería un atropello contra la dignidad de un pueblo y sería infiel a su misión, si pretendiera anunciarle el Evangelio utilizando unas expresiones culturales ajenas a su modo de ser.

Por el contrario, "para que los fieles puedan dar fructuosamente testimonio de Cristo... siéntanse miembros del grupo humano en el que viven y tomen parte en su vida cultural y social... Familiarícense con sus tradiciones nacionales y religiosas... descubran con gozo las semillas de la Palabra que en ellas se contienen" (Decreto Ad Gentes)

Amistad y colaboración entre los pueblos.

Finalmente, la salvación cristiana, en cuanto reconciliación y construcción, aunque imperfecta, en la tierra, de la familia de Dios, reclama la amistad y colaboración entre los pueblos dentro del mutuo respeto.

Un pueblo que se cerrara sobre sí mismo y no practicara el intercambio con culturas y tradiciones distintas de la suya, provocaría el empobrecimiento humano de sus miembros. Pero existe el recelo instintivo de los pueblos pequeños ante las llamadas, de suyo justas, al universalismo, y la preocupación preferente que les impulsa a proteger su propia personalidad.

"La Iglesia declara -decía Pablo VI a los descendientes de los antiguos pobladores de Oceanía- que vosotros, como las demás minorías étnicas, tenéis todos los derechos humanos y civiles, iguales en todo a los de la mayoría; así como también tenéis ciertos deberes y ciertas obligaciones.

Por el bien común, esto requiere que vuestras actividades se armonicen en un espíritu de fraternidad y de colaboración, para ventaja de la sociedad a la que pertenecéis. A este respecto, sin embargo, debe quedar claro -y Nos queremos subrayarlo- que el bien común no debe servir nunca de pretexto legal para dañar los valores positivos de vuestro modo particular de vida. La misma sociedad se enriquece con la presencia de diferentes elementos culturales y étnicos" (Ecclesia, 12 de Diciembre de 1970).

Aplicaciones a nuestra situación concreta.

El pueblo vasco tiene unas características propias de tipo cultural y espiritual, entre las que destaca su lengua milenaria. Esos rasgos peculiares dan al pueblo vasco una personalidad específica, dentro del conjunto de pueblos que constituyen el estado español actual.

El pueblo vasco, lo mismo que los demás pueblos del estado español, tiene el derecho de conservar su propia identidad, cultivando y desarrollando su patrimonio espiritual, sin perjuicio de un saludable intercambio con los pueblos circunvecinos, dentro de una organización sociopolítica que reconozca su justa libertad.

Sin embargo, en las actuales circunstancias, el pueblo vasco tropieza con serios obstáculos para poder disfrutar de este derecho. El uso de la lengua vasca, tanto en la enseñanza, en sus distintos

INFORMOR - PAX

PORTUGAL

Continues informacions arriben al secretariat internacional sobre una sèrie d'arrestaments de membres de l'oposició, a Portugal. Segons els informes rebuts, prop de 200 persones han estat detingudes i les noves de recents empresonaments encara continuen.

Semblen difícils de creure les acusacions d'afiliació a grups de lluita armada, donant-se el cas que les persones detingudes - (entre ells molts cristians) són conegudes pels seus principis - no-violents. Una de les víctimes d'aquestes detencions és el capellà Antonio Correia, de la diòcesi de Lisboa, 38 anys, rector de Palmela.

Antonio Correia ha participat al darrer Consell Internacional de Pax Christi a Kevelaer, l'any passat.

L'onze del desembre darrer marxava cap a Entroncamento, per visitar els seus pares.

El 12 de desembre la policia secreta anava a buscar-lo. Tot dient adéu als seus pares i altres familiars, el pare Antonio els hi recomanava:

"No tingueu por! Cal que sapigueu que crec en Jesucrist, en el seu Evangeli i que no hi ha ningú que pugui privar-me d'aquesta fe".

Segons el que ara sabem, el pare Antonio estaria empresonat, en aquest moment, a la presó de la PIDE a Caxias, on ni la família ni el seu advocat poden visitar-lo.

En una carta oberta al governador portuguès, la secció alemanya li demana com s'ha de comprendre els motius de l'empresonament del capellà catòlic Mario Pais de Oliveira, una de les víctimes de l'onada d'empresonaments recents. Aquest capellà, igual que els altres detinguts, només fa servir en la seva acció mitjans no-violents.

Parlant del mateix capellà, Mario Pais de Oliveira, la secció anglesa ha enviat una carta al Ministre de Comerç Extranjer a Lisboa tot dient:

"Com és possible que aquest portuguès, qui a través dels seus llibres i de la seva vida, ha esdevingut un testimoni de l'Evangeli al servei dels oprimits, hagi estat empresonat de nou, des del 21 de març de 1973 ? Estem estorats i no ho comprenem."

CONGRÉS NACIONAL FRANCÈS DE PAX CHRISTI

Els dies 9 i 10 de març vàrem assistir com a delegats "naciona-
les al Congrés Nacional Francès de Pax Christi, a París.

El tema era: Es poden viure cristianament els conflictes ?

Impressions:

- . El Congrés era a un nivell intel·lectualoide, utòpic i teo-
ritzador.
- . D'assistents, molts. De participants, pocs.
- . La majoria dels assistents tenia de 50 anys en amunt.
- . Hi havia una minoria de jovent i algú jove d'esperit amb
força ganes de dur una acció. Les xerrades que vem tenir
entre nosaltres varen ser interessants i encoratjadores.
- . Com a vivència personal i concreta de conflictes, vam -
treure les "dificultats burocràtiques" de la RUTA del Pont
de Sant Josep. Aquest punt va aixecar de seguida una enor-
me polseguera i expectació dins del Congrés, arribant a ésser
tema de conflicte intern.
Per a poder parlar davant de tothom de les nostres difi-
cultats aquí, vàrem haver d'interrompre el Congrés, cau-
sant una gran expectació dins del Congrés i impipaments de
segons quines persones. Al final vàrem aconseguir parlar
i això va provocar una enorme reacció de solideritat, in-
clús entre els assistents més "carques".
- . El jovent francès, que esta dins de Pax Christi, té serio-
sos problemes a l'hora de participar i de portar accions
concretes: han de contar sempre amb la postura dels "vells".
D'això es queixavem.

D'aqueixes impressions reduïdes en voldríem treure una qüestió de
cara a tots nosaltres, jovent i gent gran de Pax a Catalunya:

Caurem en el mateix error de la secció francesa, al consi-
derar més vàlida la teoria de l'acció que la mateixa acció?
És més, hi ha d'haver aquesta opressió d'uns amb altres (a
França, els oprimits són els joves) dins d'un moviment amb
tantes possibilitats d'acció, com és Pax Christi?

Voldríem posar aquestes qüestions en tela de judici dins dels nos-
tres grups de Pax, com a fruit concret d'aques bateig nostre en
quan a Congressos es refereix.

Anna Mª Pla
Àngel Colom

infor-Pax

En Toni Naudó,
La Montserrat Ballús,
La Mercè Colom,
N'Àngel Colom,
La Margarida Mauri,
En Lluís Hernández,
La Maria Dot,
N'Eduard Romeu,
La Núria Martorell, i
En Joan Noguera,

BREU INFORMACIO - BALANÇ DE LA RUTA

CONCULAL

ens vàrem trobar en un estrepitós cafè de Vic, (en aquell moment televisaven el Barcelona-Bilbao) per a informar breument sobre els resultats de la Ruta dels dies de Sant Josep (ja sabeu que es prepara un Suplement-dossier sobre aquesta Ruta).

Coïncidim tots plegats en afirmar que la Ruta ha estat un èxit en quant a interrelació de treball-convivència-xerrades. Convenim també que no pas tot ha sortit tal com esperàvem: vam haver d'adaptar-nos a les característiques de cada poble, per això la xerrada sobre "la situació actual del jovent a Catalunya", no es va poder fer, exceptuant el cas de Rodonyà, on per cert hem de lamentar que es deixés com uns draps bruts el jovent del poble. Aquí volem anotar que Rodonyà ha estat el poble on hi ha hagut més participació tan del jovent com de la gent gran.

Creiem important recalcar una frase d'un jaio de Rodonyà: "és la primera vegada que veig nois i noies portar-se així: treballar amb joia en el treball, fer xivarri quan cal". Això denota tota una vivència popular de la Ruta.

A Vila-rodona es destacà el Foc de Camp amb molta participació igualment que en el "carrefour"; ressaltem, però, la xerrada-fòrum sobre la pel·lícula "Juegos Prohibidos".

Al Pla, al deixar-nos com a uns déus, (el pregoner va arribar a dir que "potser algú d'entre ells és el mateix Crist" i que "era un cas de consciència no donar-els-hi res en la recollida"), cosa que va fer una recollida fenomenalment profitosa, i va fer que la gent del poble ens considerés com quelcom massa elevat. Ara que, al "show" que vàrem armar després ho va anivellar tot, donant una cara més revoltosa a la nostra actuació.

- Resumint, tot i que algú ha dit que es va aprofundir poc, creiem
- que la Ruta ha estat molt profitosa i positiva en tots sentits:
- potser ha desvetllat algú del seu tan-se-m'en-fotisme.

Vic, 24 de març de 1.974.

.....

VISITA DE LANZA DEL VASTO : UNA PERSONA, UNS FETS, UNES OBRES...

Lanza del Vasto, nascut a Sicília al any 1901, de mare belga i pare sicilià; va estudiar filosofia a París i a Toscana. Des de la seva joventut es va preocupar per les formes externes de la religió i de qualsevol problema que la època actual planteja. Va fer un viatge a l'Índia durant un any i mig; va estar amb el Mahatma Gandhi, del qual la norma "no-violència" va acceptar com a norma de conducta.

De retorn a Europa, va fundar a França la Comunitat de l'Ordre Patriarcal de l'Arca, que representa un afany de tornar al cristianisme primitiu. Tan ell, com els seus seguidors, prediquen amb l'exemple d'una vida d'absolut desinterès, i és per aquest motiu que eviten el lucre i la riquesa.

Lanza del Vasto, es dedica molt a visitar els amics del Arca que hi ha arreu del món. Ultimament va estar a Barcelona els dies 11 al 15 de març. Vaprofitar per visitar també la Comunitat que hi ha al Montsant (vora Tarragona), com també anà a Vic, on hi té molts amics.

Els temes que tractà en general foren:

- amenaces sobre el món i solució comunitària
- alliberament per l'esperit
- pecat original i conflictes socials
- trobada i canvi d'impressions amb Lanza del Vasto

Tots aquests temes els tractà, malgrat el poc temps de què - disposava, d'una manera molt entenedora i profunda a la vegada. Sobre tot tractà el tema de la no-violència, del qual ens diu que és un mètode molt precís, amb regles precises i exemples concrets. En un conflicte determinat podem quedar-nos neutrals, podem fugir, podem barallar-nos o podem caure de genolls implorant clemència. La No-Violència és una cinquena actitud que exclou les altres quatre, és a dir: indiferència o neutralitat, lluita, fugida o capitulació. Lanza continua afegint que el mèrit consisteix en tornar bé per mal, amb obstinació i fins a la mort. El problema està en comprendre i aplicar el mètode en cada cas particular, bé sigui amb un amic, o bé amb una injustícia pública. No es tracta de guanyar, sinó de "convèncer". Per tant, la lògica i l'evidència tenen molta força.

Lanza del Vasto ha escrit uns 25 llibres. D'entre ells recomanem:

- . Pelegrinatge ailes fonts
- . Principios y preceptos del retorno a la evidencia
- . Las cuatro plagas
-

JAUME
.....

MEMORIAL JOAN XXIII

Com cada any, Pax Christi concedeix el MEMORIAL JOAN XXIII. Aquest Memorial es dona a una persona que hagi destacat per la seva acció en favor de la Pau. Aquest any hem decidit que En Lluís M. Xirinacs era la persona més indicada.

Ja us donarem informació de l'acte.

Si algú de vosaltres vol conèixer més coses d'en Xirinacs, ens ho pot demanar.

AGRAIM de tot cor les cartes d'adhesió i de solidaritat que estem rebent de gent de França, en relació amb tots els nostres problemes actuals i especialment per les dificultats per fer la recent Ruta.

O INFOR PAX NACIONAL

COM ES PREPARA LA PASQUA?

Aquest any dins del nostre gran grup hi ha una gran diversitat de camins escollits per a viure d'una manera nostre aquests dies importants de l'any:

- Uns que van a Taizé (França), lloc on hi pensa concretar tots uns anhels de fraternitat humana o bé simplement, per ser el primer cop, encuriosits potser pel que dins de les trobades se n'ha dit. El contacte internacional és molt important. I Taizé és un lloc ideal on anar a cercar-lo.
- Gent que prefereix la immensa solitud i la calma magestuosa dels nostres Pirineus, com a lloc de meditació i millor coneixença individual i del grup.
- Un grup força nombros que es desplaça a Florència (Itàlia) on passarà uns dies d'experiència comunitària amb un grup internacional surtit de Taizé, l'any passat. Aquest grup pensa portar a terme un treball o estudi sobre la Pena de Mort, entre altres temes i plans d'accions posteriors conjunts.
- Hi ha qui, aprofitant algun viatge d'institut, passarà aquests dies coneixent uns terres polèmiques: Andalusia i unes altres més clares: Santander, nord de l'estat espanyol, ... D'aquesta coneixença i de les seves costums en aquests dies, pot sortir-ne uns bons fruits.
- Gent que es quedarà a casa, al seu poble, de grat o per força, per molts motius. També aquesta experiència ha de ser objectiu d'aturar-se a pensar en la nostra realitat diària.

Suposem que hi ha molts més camins escollits. Ara, però, només coneixem aquests ben concrets.

Esperem que en el proper número de "Pax" algú de cada un d'aquests grups que segueixen camins diferents de viure la Pasqua, ens faci un resum o informe de les experiències viscudes pel grup. Això suposarà un enriquiment comú.

Sort!!

Relations humaines et sociales

Pour mener de pair une croissance économique rapide et le développement des hommes dans l'Entreprise (70000 personnes), BSN GERVAIS DANONE a besoin d'hommes d'expérience pour prendre des responsabilités importantes dans l'élaboration et la mise en œuvre de sa Politique Humaine et sociale.

responsable relations sociales vente et distribution (réf. J 04)

Il assiste le Directeur National des Ventes d'un Département Alimentaire pour tout ce qui concerne les problèmes de personnel (2000). De formation supérieure, il a une expérience d'au moins trois ans de la fonction personnel et connaît, de préférence, les problèmes de vente et de distribution.

études et coordination sociales (réf. J 05)

Il participe, sous l'autorité du Directeur des Relations Humaines et Sociales d'un Département Alimentaire, à la détermination de la Politique Sociale et en coordonne l'application dans 23 usines.

De formation supérieure, il a au moins 5 ans d'expérience de la fonction personnel en milieu industriel.

directeur organisation et relations sociales (réf. J 06)

Il détermine la Politique d'organisation, en assurant notamment la coordination de 5500 personnes, développe sa mise en œuvre et la formation des 6 établissements.

De formation supérieure, il a acquis des responsabilités dans un ou plusieurs domaines des relations sociales en assumant

Adressez votre candidature à BSN Gervais Danone, 12

bsn.gervais dan

NAVAS CONTACT

RETAILLANT

JEUNES (H. ou F.)

Quel que soit votre emploi, vous êtes libres immédiatement, amb

LES ÉDITIONS
LAROUSSE

vous offrent de faire de vous

UN REPRÉSENTANT QUALIFIÉ

pour diffuser en exclusivité leurs meilleures collections hors commerce

Bien entendu, et tout en conservant votre vie de famille :

- vous serez formés par nos soins et à nos frais ;
- vous bénéficierez du statut VRP et de tous avantages sociaux ;
- vous pourrez accéder aux postes supérieurs ;
- et, d'ores et déjà, vous recevrez un fixe pouvant atteindre 2000 F après test.

Ecrire avec c.v. à :

LAROUSSE PRESTIGE

112, bd Raspail, PARIS-6*

(Suite à un décès, poste de Chef de Vente disponible pour un professionnel.)

... difficile de réussir
ans la vente

Y REUSSIR VRAIMENT,
FAUT 3 CONDITIONS :

- UNE CARTE DE VISITE CONNUE
- UNE DIVERSITÉ DE PRODUITS
- UN MARCHÉ

Nous sommes une organisation commerciale spécialisée dans les produits financiers. Dans notre branche, nous sommes les seuls en France à réunir ces trois conditions. Nous avons un nom, des produits, 4 ans d'expérience et un marché très important nous attend.

Les collaborateurs que nous recherchons pour Paris et la Province, auront 25 à 30 ans minimum, un niveau supérieur, au moins 3 années d'expérience de la vente.

Nous sommes à même de lui offrir une situation de premier plan, une formation commerciale et financière adaptée à notre secteur d'activité et un avenir.

Envoyer lettre manuscrite + C.V. + photo à No 24968, CONTESSE Publicité, 20, avenue de l'Opéra - 75040 Paris Cedex 01, qui transm.

Els bisbes portaveus del Règim (PORTUGAL)

Per a la jerarquia, Portugal és el salvador dels pobles. Monsenyor Francisco da Mata Mourisca afirmava pomposament al periòdic "O Apostolado": "Després del poble hebreu, Portugal ha rebut la vocació divina de realitzar el misteri de la salvació entre els pobles. Tot un cas d'elefantiasi evangèlica!

Certament, el règim cau en alguna injustícia, però, que no n'hi ha a tot arreu?... El bisbe de Carmona, a Angola, havent tornat del Sínode -on, amb l'arquebisbe de Lourenço Marques, havia intentat de lliurar a Portugal de les acusacions portades en contra seva- les desvià contra els bisbes africans que s'havien fet els portaveus de l'anticolonialisme. Ell va escriure a "Novidades", diari catòlic de Lisboa: "Seria ridícul defensar una justícia de la que diria Aristòtil que, talment com la tela d'aranya, vol agafar les mosques i deixar passar els pardals. Les mosques serien les injustícies del règim portuguès; els pardals, les que hom troba als països dels bisbes difamadors".

POLITICA D'EN PILAT

I, finalment, que quedi clar d'una vegada per totes: L'Església no fa política.

Per altra banda, "Els missioners i la política" és un capítol de la "Lletra al Clericat", redactada per la Conferència Episcopal de Mozambique. Aquesta comença per recordar: "La jerarquia no s'ha d'immiscir pas a la política, ni servir cap ideologia ni partit". Però, si l'Església i l'Estat són independents, cadascú a la seva pròpia esfera, els hi cal nogensmenys col.laborar: "Respectant l'autoritat legítimament constituïda i responent al programa del govern els laics autòctons seran naturalment més presents als diversos nivells de la vida pública. Tindran sempre en compte que no cau dins la nostra competència de bisbes i sacerdots de pronunciar-nos respecte al règim més convenient pel creixement polític de Mozambique". Després de tot, sota el pretexte de que no li pertoca a ella el jutjar, ¿la jerarquia no es col.loca al costat del 3 % de Blancs contra el 97 % de Negres del seu ramat? No pren posició així a favor de l'opresor contra l'oprimit?

I els bisbes d'Angola? Escoltem el de Luanda, Mns. Nunes: "A Angola existeix una situació política particular respecte a la qual la Conferència episcopal s'ha abstingut sempre de donar un judici".

Ella s'en renta les mans.

EN "GUERRA SANTA"

Almenys, es podria donar per segur que davant de la repressió sense pietat de la guerrilla, l'episcopat portuguès es commogué... Però, vejam, ¿no és una guerra santa, tal com repeteix el govern?

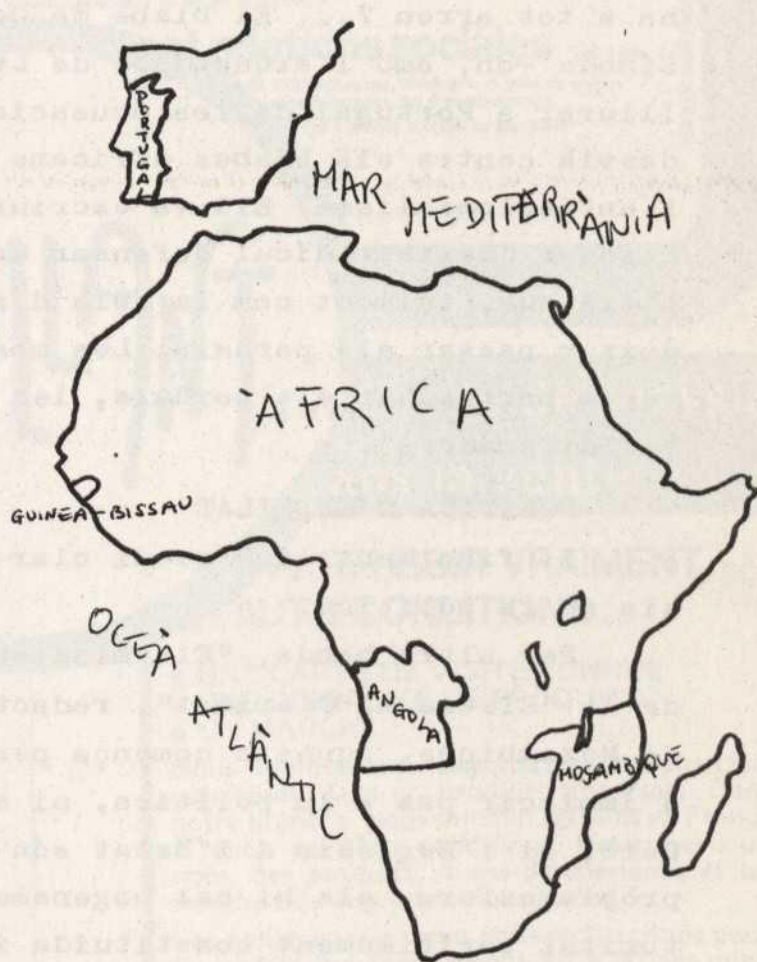
Monsenyor Cerejeira, l'antic patriarca de Lisboa, declarava (comentant la invitació a la pau de Pau VI) que la pau no és pas el pacifisme i que, no podent renunciar a la seva vocació històrica, Portugal ha de fer la guerra a Africa. I el seu successor actual, Mns. Antonio Ribeiri, troba normal pujar dalt d'un tanc per exaltar i beneir els "comandos" que se'n van a ultramar en "missió de sobirania". I el bisbe de Carmona (Angola) que, segons la doctrina de l'Església, la guerrilla dirigida contra Portugal "s'oposa a tota l'ètica de la guerra i d'un comportament humà sa"... A Portugal, només el bisbe d'Oporto -exiliat per Salazar durant onze anys i rehabilitat des de fa uns quants anys- ha sigut prou valent per condemnar obertament la repressió portuguesa al Africa: denigrat per l'Assemblea Nacional, ha estat desaprovat pels seus companys de l'episcopat.

"Heu de ser bons portuguesos per ser bons cristians", - deia als alumnes de la seva missió l'antic bisbe de Nampula, - Mns. Manuel Medeiros !!

AFRICANITZACIO IMPOSSIBLE

Aquesta reflexió deixa entreveure fins a quin punt el "patriotisme" de la jerarquia portuguesa ha permès al règim de Salazar i de Caetano d'utilitzar l'obra missionera per mantenir el colonialisme i sotmetre els africans a la pressió cultural dels seus dominadors... Hom és lluny de la concepció de l'Església missionera, tal com es desprèn avui d'una reflexió més profunda sobre les Escriptures, les encícliques i les actes del Vaticà II.

(extret d'un article de la revista "Vivent Univers" dels Pares Blancs n° 386 juny 1973 per el R.P. Bertulli, antic superior regional a Moçambique.)

Lluita amb l'home oprimint

(L'arbre de la injustícia)

"Amèrica Llatina és un immens continent amb quatre segles d'història. Abans sols hi havia indígenes. La casa dels indígenes no tenia portes ni finestres. La seva casa és com el cor: cal poder mirar-hi dins. Van arribar els colonitzadors. Ens van ensenyar que calia tancar les cases, posar cortines, portes, parets. Ens van ensenyar que la terra és propietat d'uns quants i no de tots.

Amèrica del sur té forma de cor; aquest cor ha estat dividit en diversos països; els habitants han estat dividits en classes: els que posseeixen la terra i els que no la posseeixen. Tota aquesta història de divisions i d'opressió ha forjat a l'home del poble: l'obrer, el camperol. Aquest té quatre rostres.

Tothom pot conèixer el primer rostre, el rostre que trobem al carrer quan parlem amb la gent o al mercat quan comprem les pinyes, els plàtans.

El segon rostre només el coneixen algunes persones: la dona, els fills, alguns amics. Per conèixer el segon rostre cal haver sembrat el blat de moro amb ell, haver viscut una vaga amb ell, - les seves dificultats o haver construït junts una casa...

El tercer rostre el coneix un o dos cops la seva dona, en moments privilegiats... o possiblement mai.

El quart, tan sols ell el coneix. Però estic segur que ell - parla d'aquest rostre amb Déu, que Déu el coneix i que no el pot ocultar a Déu.

Aquests quatre rostres no són pas fruit de la hipocresia, són el resultat de quatre segles de sang i de violència. Per nosaltres, estar "ebris del misatge de lliberació del Crist", significa restar ben units als homes, viure del Crist Ressucitat amb la gent - del poble per eliminar tots aquests rostres. Per ser signe de lliberació, cal acabar amb la propietat privada per tal que la terra i les fàbriques pertanyin a aquells que hi treballen."

"Se'ns planteja la pregunta: què serà el concili dels joves? I jo, mirant una mica cap al món, em dic: el Creador va dipositar la llavor en el home. A nosaltres ens pertoca cultivar aquesta llavor perquè esdevingui un arbre gran.

S'ha cultivat tant l'arbre de la injustícia a la nostra època, que els fruits ens els trobem per tot arreu. Es tan immens aqueix arbre de la injustícia...! Quan hom parla de la guerra, dels que moren de gana, de l'egoïsme, de l'opressió, tot això és per a mí fruit d'aqueix arbre. I tots nosaltres participem, d'alguna manera, en aquest sistema que destrueix l'home. Penso en la força que tots tenim dins nostre per alimentar aquest arbre que dóna fruits dolents, fruits que tots mengem i que fan mal a la panxa.

Si avui tinguéssim la possibilitat de juntar tots els grans que hi ha en nosaltres, el gra de la justícia, de la generositat, de la pau! Si plantéssim aquest arbre i ens comprometéssim a alimentar-lo, a nodrir-lo durant tota la nostra vida! La gent, en lloc de menjar els fruits de l'arbre de la injustícia, podria menjar els fruits de l'arbre de la justícia. Però això és molt difícil i dolorós perquè ens exigeix la conversió personal, de cadascú de nosaltres, per aquesta lluita.

Per als europeus no és pas al Africa, Amèrica Llatina o Asia on han de cercar com arrencar per l'arrel l'arbre de la injustícia. Si van fins aquests continents, seria per veure a on van caure els fruits

i tornar després vora l'arbre per arrencar-lo. Es tracta de descobrir allà on viuen com s'alimenta aquest arbre i com es participa en les cadenes d'opresió. I tot seguit, trencar la cadena al seu nivell, deixar d'alimentar l'arrel perquè els altres es puguin alliberar al seu torn."

tret de CARTA DE TAIZÉ (nº 15)

Dos premis i en Pau!

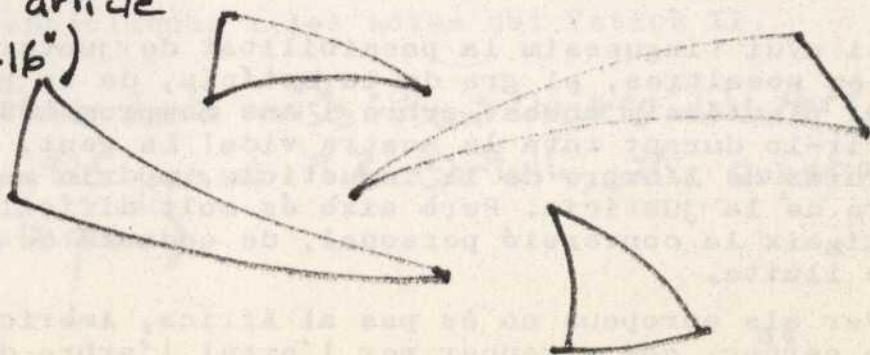
La pau que proposa Helder Câmara és una protesta contra aquesta "pau" destil·lada de tortura, por, analfabetisme i fam al Brasil, i de l'equilibri del terror, guerres locals, sang marginal i pragmatisme metternichà a tot el planeta. D'aquesta "pau" l'arquebisbe de Recife en diu la "violència institucional".

Per ell l'amor a Déu exigeix l'amor al proïsme, i l'amor al proïsme implica la justícia. I per això denúncia precisament allò que no és notícia, allò que les agències de premsa resumeixen en tres línies: "cinquanta mil·lions d'iberoamericans subsisteixen al nivell d'innanició", per citar un de tants exemples.

Però Dom Helder va més enllà de les notícies de les agències, i senyala les causes d'aquesta dada estadística: la dependència enfront els Estats més poderosos o empreses multinacionals. En resum, "la llei i l'ordre" tal com els predica Richard Nixon, els organitza Kissinger, els apliquen els governants del Brasil. Són aquesta llei i aquest ordre, aquesta violència institucional, els que "impedeixen que mil·lions d'homes siguin homes, és a dir, creadors a imatge i semblança de Déu", com diu Roger Garaudy, l'ex-ideòleg del Partit Comunista francès.

Aquest bisbe és un rebel. Però a diferència d'altres rebels que avui estan de moda, ell és inutilitzable, perquè es pot parlar de rebels útils, com si diguessim "idiotes útils". És inutilitzable per aquells que defensen que a la violència institucional de la llei i l'ordre s'ha d'oposar una altra violència popular i revolucionària -perquè parafrasejant a Salvador Allende: "Quant amor al proïsme cal per a parar un tanc?". I inutilitzable també pels qui, com "Europa Lliure", -l'emisora de la CIA, tradueixen a les dotzenes d'idiomes parlats a la Unió Soviètica les denúncies del rebel Soljhenitsin i les transmeten per ràdio. Perquè, parafrasejant ara Stalin: "Quantes divisions té el proïsme?". I és per ser un rebel inútil que no ha rebut cap Premi Nobel i oficial, de Literatura o de Pau, sinó en prou feines aquest premi quasi clandestí i de consolació instituït per iniciativa de les organitzacions cristianes de Noruega. Se'n diu Premi Popular de la Pau, i és un premi en desagravi als pobles sangrants per les paus oficials. En realitat hauria de dir-se'n Premi de l'Esperança.

(Extret d'un article
de "CAMBIO-16")

"PAX"

Butlletí de Pax Christi

Març 1974, nº 3

Dipòsit legal nº B. 18794/1974

